

Fiche 8: kernenergie doel van oorlog en (staats)terreur

Opvatting: Kerninstallaties zijn bestand tegen oorlog en terreur

Antwoord: Geen enkele kerninstallatie is immuun tegen een krachtige of slimme militaire of terreuraanval

Argumenten:

Met Tsjernobyl werd duidelijk dat een kerncentrale wel degelijk kan ontploffen - al was het een gigantische stoomontploffing ten gevolge van heel ver oververhit water (stoom) ten gevolge van een op hol geslagen nucleaire kettingreactie in reactor 4. Maar **een kerncentrale** kan niet enkel ontploffen door een fatale interne dynamiek. Ze **kan ook vernietigd worden door een geslaagde militaire aanval**. Met de moderne wapens is geen enkele kerncentrale veilig. Wanneer de **VS 14 GBU-57 MOP** (Massive Ordnance Penetrator, een tot 60 m diep penetrerende bom die zich door gewapend beton kan boren) bommen vanuit B2 bommenwerpers liet vallen **op Iraanse nucleaire installaties**, werd het duidelijk welke vernietigende kracht goed uitgekozen bommen en raketten kunnen hebben. In Iran ging het o.a. om een diep ondergrondse installatie. Wat zouden dan kerncentrales die gewoon op de grond gebouwd zijn, weerstand kunnen bieden tegen zulke wapens?

De geschiedenis leert ons dat dit niet de eerste aanval was op kerninstallaties:

- Op 2 en 6 oktober 2020 werd de **Armeense kerncentrale van Metsamor** bestookt met raketten. Op 2 oktober werden de raketten neergehaald. De centrale werd uiteindelijk niet geraakt.
- De kerncentrale van **Zaporisja** werd meerdere keer het toneel van militaire aanvallen, te beginnen bij de inname ervan door het Russische leger in maart 2022.
- In oktober 2023 heeft de IAEA de schade vastgesteld van krachtige ontploffingen nabij de Oekraïense kerncentrale van **Khmetnitsky**. Ze werd ook geïnformeerd dat er drie drones nabij de kerncentrale van **Kursk** neergekomen zijn, waarbij de muur van de opslagplaats voor verbruikte brandstofstaven beperkt werd beschadigd.
- Op 22 augustus 2024 werd een drone neergeschoten dichtbij de Russische kerncentrale van **Kursk**. Brokstukken werden vastgesteld op ongeveer 100 meter van de opslagplaats voor verbruikte brandstofstaven.
- In februari 2025 kwam een drone terecht op de koepel boven de overblijfselen van de ontplofte reactor 4 van **Tsjernobyl**.
- In augustus 2025 zouden Oekraïense drones een **Russisch nucleair complex Sosnovy Bor** hebben bestookt, waarbij ze hoogspanningsleidingen raakten. Wanneer de site zonder stroom zou vallen, waardoor de koeling zou wegvallen in de nucleaire afvalafdeling, zou dit kunnen leiden tot een ongeluk zoals in 1957 in Mayak. Toen ontplofte een tank met nucleair afval, wat een gigantische radioactieve rookpluim veroorzaakte. Dat ongeval werd toen ingeschat als een categorie 6 ongeval, de op één na hoogste categorie van een nucleair ongeval.
- Ook andere nucleaire installaties werden aangevallen, zoals het Israëlische bombardement van de centrale **Osirak** in Irak in 1981, of het bombardement van **civiele nucleaire installaties** in Irak door de VS tijdens één van haar vele agressies tegen Irak.

Ook goed georganiseerde **terreurgroepen** zouden kunnen proberen een aanval te doen op een nucleaire installatie.